

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO: KARAR NO:
2021/10601 2022/947

TÜRK MİLLETİ ADINA
Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN:

MAHKEMESİ : Erdek Asliye Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 08.04.2021
NUMARASI : 2021/17-2021/77
DAVACI : Şebnem Enginalev
DAVALILAR : 1-İsmail Sözen 2-Şeyda Enginalev 3-Erdek Nüfus Müdürlüğü
DAVA TÜRÜ : Nüfus
TEMYİZ EDEN : Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen, yukarıda tarihi ve numarası gösterilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 20.10.2021 tarihli yazısı ile istenilmekle, evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü:

Davacı, dava dilekçesiyle; kendisinin Hicri Sözen ile evlilik dışı ilişkisinde 09/08/2006 tarihinde Yiğit Hamza isimli erkek çocuklarının dünyaya geldiğini, nüfus kaydında anne olarak Şeyda Sözen ve baba olarak İsmail Sözen' in yazıldığını, nüfus kaydının gerçek annesi Şebnem Enginalev olacak şekilde düzeltilmesine karar verilmesini talep ve dava etmiş, mahkemece yapılan yargılama neticesinde, davanın kabulü ile; Yiğit Hamza Sözen'in nüfus kütüğünde yer alan anne adı hanesinin "Şebnem Enginalev" olarak düzeltilmesine , düzeltilmiş şekliyle nüfus kütüğüne kayıt ve tesciline, karar verilmiş, karar 08.06.2021 tarihinde kesinleştirilmiş, Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 20.10.2021 tarihli yazısı ile, karar ile ilgili kanun yararına bozma talebinde bulunulmuş, dosya Dairemize gönderilmiştir.

Erdek Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2021/17 Esas,2021/77 Karar ve 08.04.2021 tarihli dosyasının incelenmesinde; davacı kadın tarafından 5490 Sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu uyarınca nüfus kaydının düzeltilmesi amacıyla dava açıldığı, mahkemece davanın kabulüne karar verilerek, "Davanın kabulüyle, Balıkesir İli, Erdek ilçesi, Atatürk Mah. 1 cilt, 117 hanede nüfusa kayıtlı 09/08/2006 doğumlu, İsmail ve Şeyda oğlu, 27904218430 T.C. Kimlik numaralı Yiğit Hamza Sözen'in nüfus kütüğünde yer alan anne adı hanesinin "Şebnem Enginalev" olarak düzeltilmesine , düzeltilmiş şekliyle nüfus kütüğüne kayıt ve tesciline " şeklinde hüküm kurulduğu görülmüştür.

Dava, başlangıçtan itibaren hatalı oluşturulan nüfus kaydında küçüğün anne adının düzeltilmesi istemine ilişkindir.

Anne yönünden soybağı doğumla kendiliğinden kurulduğundan, anne ile çocuk arasında soybağı davalarından söz edilemez. Dolayısıyla soybağı kurulması için hükme gerek bulunmamaktadır. Ancak, anne yönünden doğuran kadının kim olduğunun tespitine ilişkin dava gündeme gelebilir. Bu nedenle herhangi bir sebeple çocuğun kendisini doğuran kadının dışında bir başka kadının nüfus kütüğüne yazılmış olması, çocuk ile kadın arasında soybağı kurulduğu anlamına gelmeyecektir. Ancak, söz konusu yanlış kaydın düzeltilmesi, soybağı davaları ile değil açılacak kayıt düzeltme davası sonucunda gerçekleşecek ve bu dava her türlü delil ile ispat edilebilecektir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 426. maddesinin ikinci fıkrasında, bir işte yasal temsilcinin menfaati ile küçüğün veya kısıtlının menfaati çatışyorsa, vcsayct makamınca ilgisinin isteği üzerine veya resen temsil kayyımı atanacağı düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 326. maddesinde, kanunda yazılı haller dışında, yargılama giderlerinin aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verileceği, 323. maddesinde ise, harç, vekalet ücreti ve sayılan diğer giderler yargılama giderlerinden olduğu hükme bağlanmıştır.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 36. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre ise, kayıt düzeltme davaları nüfus müdürü veya görevlendireceği nüfus memuru huzuru ile görülür ve karara bağlanır. Kamu düzeni ile ilgili olarak getirilen söz konusu hüküm uyarınca bu davalarda nüfus müdürlüğü yasal hasım durumundadır. Anılan hüküm uyarınca nüfus idaresinin yasal hasım olarak iştirakinin zorunlu olduğu nüfus davalarında, nüfus idaresi aleyhine yargılama gideri ve avukatlık ücretine hükmedilemez.

Bu durumda somut olayda mahkemece, küçüğe kayyım tayin ettirilerek husumetin kayyımaya yöneltilmesi, gösterdiği takdirde delillerinin toplanılması, delillerin birlikte değerlendirilmesi ve sonuca göre karar verilmesi gerekliliği halde, bu husus göz ardı edilerek eksik hasımla işin esasının incelenmesi ve nüfus müdürlüğünün davaya yasal hasım olarak katıldığı dikkate alınmayarak, davalı idarenin yargılama gideri ve vekalet ücretine mahkum edilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363/1 inci maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere **BOZULMASINA**, dosyanın ilk derece mahkemesine gönderilmesine oy birliğiyle karar verildi. 07.02.2022 (Pzt.)

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/3739

KARAR NO : 2022/569

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : ARTVİN ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ
(ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ SIFATIYLA)
TARİHİ : 23/05/2019
NUMARASI : 2018/739-2019/503
DAVACI : TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T. A. O.
VEKİLİ : Av. LALE VARDİ BAYDAR
DAVALI : BÜLENT ERSÖZ
VEKİLİ : Av. YUNUS AVCİ

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasındaki davanın Artvin Asliye Hukuk Mahkemesi (Asliye Ticaret Mahkemesi Sifatıyla) tarafından yukarıda sayı ve tarihi belirtilen kararın HMK 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının Adalet Bakanlığı tarafından istenilmesi üzerine, dava dosyası ve içerisindeki dilekçeler, duruşma tutanakları ve diğer tüm dosya kapsamı delil ve belgeler incelendi. Gereği müzakere edilip düşünüldü:

Dava, zamanaşımına uğramış bono bedelinin 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 732. maddesi uyarınca sebepsiz zenginleşmeye dayalı tahsili istemine ilişkindir.

Mahkemece, dava konusu bono bedelinin davalı tarafından senet lehtarına ödendiğinin dosyaya gelen ödeme belgelerinden anlaşıldığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Anılan kesin karar hakkında Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 16.03.2021 tarih ve 39152028-153.01-1163-2019-E. 365/7388 sayılı kanun yararına temyiz isteminde özetle, davacı Türkiye Vakıflar Bankası'nın zamanaşımına uğramış bonodan dolayı davalı- keşideci Bülent Ersöz'e müracaat ettiği, ancak ödemenin gerçekleşmemesi üzerine açılan davanın yargılması neticesinde keşideci-davalının bono bedelini lehtara ödediği gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği, TTK'nın 732. maddesi uyarınca sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre kendisine başvurulacak keşidecinin, ödemeleri senet hamiline değil lehtara yapmakla ortada usulüne uygun bir ödemeden söz edilemeyeceği, davanın reddi kararının isabetli olmadığı bildirilerek hükmün kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Uyuşmazlık konusu bono incelendiğinde, davacının hamil, davalının ise keşideci sıfatını taşıdığı, senedin vade tarihinden itibaren 3 yıllık sürede tahsile konulmamasından dolayı zamanaşımına uğradığı, taraflar arasında temel ilişki bulunmaması TTK'nın 732. maddesi gereğince ispat yükünün sebepsiz zenginleşmediğini ileri süren davalı üzerinde bulunduğu, davalının dosyaya ibraz ettiği iki adet ödeme belgesinde alıcının lehtar şirket olduğu, bu belgelerde ödemenin hangi hukuki ilişkiye istinaden yapıldığına dair bir açıklama bulunmamasının yanı sıra, zamanaşımına uğramış olsa bile senet hamili yerine aradaki cırantaya yapılan ödemenin kötü ödeme olup borcu söndürmediği kanaatine varıldığından somut vakiya ilişkin yerinde bulunan kanun yararına temyiz itirazlarının kabulü ile aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, Adalet Bakanlığı'nın 6100 sayılı HMK'nın 363. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına BOZULMASINA, dosyanın mahkemesine iadesine, bozma kararının bir örneğinin 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363. maddesinin 3. fıkrası gereğince Resmi Gazete'de yayımlanması için Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesine 24/01/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.